

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool Johan Friso

Plaats : Rijssen
BRIN nummer : 14FI|C1
Onderzoeksnummer : 291865
Datum onderzoek : 6 maart 2017
Datum vaststelling : 23 maart 2017

SAMENVATTING

De Johan Frisoschool heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

De Johan Frisoschool is een school waar leerlingen graag naar toe gaan; ze voelen zich veilig bij hun medeleerlingen en de leerkrachten.

De school kan met alle toetsen en waarnemingen goed bijhouden wat de leerlingen kennen of kunnen.

Voor de slimme kinderen is er een aparte groep waar ze extra uitdagende leerstof krijgen.

Wat kan beter?

De Johan Frisoschool heeft leerkrachten die op zich hun vak verstaan, maar op punten kan het verbeterd worden. Zo was niet altijd duidelijk wat het doel van de les was of wat de opdrachten te maken hadden met het doel te van de les. Het tempo in de les kon soms ook wel wat hoger.

De belangrijkste verbetering voor de school is dat het team, onder leiding van de directeur, goed gaat nadenken over hoe de school en de manier van lesgeven er over een paar jaar uit moet zien. Wat verwachten ze dan van de leerlingen en wat betekent dat voor wat de leerkrachten zelf kennen en kunnen? Nu zien we teveel dat de leraren zelf bedenken hoe ze les willen geven en bepaalde zaken in de klas willen doen. Daardoor ontstaan er tussen de groepen verschillen in aanpak.

Wat moet beter?

De school voldoet aan alle wettelijke vereisten.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen een onderzoek met een concept-waarderingskader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook basisschool Johan Friso. Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 6 maart 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een aantal presentaties door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met een observant van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan één of meer van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op basisschool Johan Friso. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

Op 16 januari 2017 hebben wij een onderzoek gedaan naar de kwaliteit van het onderwijs op de Johan Frisoschool. We concluderen dat de kwaliteit van het onderwijs op deze school op orde is.

De eindopbrengsten van Johan Frisoschool zijn de afgelopen jaren gezakt van goed naar voldoende. Bij het vorige inspectiebezoek (in 2011) zijn geen uitgebreide lesbezoeken gedaan, dus kunnen we nu niet beoordelen of de lessen toen anders waren dan nu. Wel constateren we nu dat het op de Johan Frisoschool ontbreekt aan een gemeenschappelijke focus. Er is een visie op onderwijs vastgelegd, maar deze is onvoldoende specifiek uitgewerkt, waardoor leerkrachten veel ruimte krijgen en nemen om daar zelf invulling aan te geven. Dit belemmert een schoolbrede doorgaande lijn op diverse aspecten van het onderwijsleerproces. Daardoor wordt de potentie van zowel leerkrachten als leerlingen niet optimaal benut.

Het is de uitdaging voor de school om te komen tot een gemeenschappelijk gedragen doel en daar eendrachtig invulling en uitvoering aan te geven.

3 RESULTATEN ONDERZOEK BASISCHOOL JOHAN FRISO

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied	Onderwijsproces	Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

De leraren hebben goed zicht op de ontwikkeling van de leerlingen, maar benutten die informatie niet optimaal

De school hanteert voldoende en adequate instrumenten om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen. In de kleutergroepen volgen de leerkrachten de kinderen met het volgsysteem van Onderbouwd en de taal- en rekentoetsen van Cito.

Mede in het kader van de overdracht stellen de leerkrachten een groepsoverzicht op waarin van alle leerlingen de belemmerende en bevorderende factoren zijn beschreven. Voor rekenen-wiskunde en spelling stellen de leerkrachten groepsplannen op. Deze hebben een looptijd van een half jaar en sluiten aan op de cyclus van de methodeonafhankelijke toetsen. In de praktijk vindt de indeling naar instructieniveaus meer plaats op basis van de methodeblokken en -toetsen. Ook voor technisch en begrijpend lezen wordt op deze manier gewerkt. Deze werkwijze wordt echter niet schoolbreed structureel en planmatig vastgelegd. Het team zou -in onderling overleg- kunnen bepalen welke werkwijze het handelen in de klas het best ondersteunt, de procedure vastleggen en deze vervolgens schoolbreed implementeren en borgen.

Voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen uit de groepen 5 tot en met 8 is er de zogeheten 'kangoeroegroep'. Onvoldoende duidelijk is of de school goed zicht heeft op mogelijk onderpresterende leerlingen; de tevredenheidsmeting, die de school bij ouders en leerlingen afneemt, gaf ook al een aanwijzing dat er wellicht leerlingen zijn die niet voldoende uitgedaagd worden.

Er heerst een positief leerklimaat, maar het didactisch handelen kan versterkt worden

Op schoolniveau is het didactisch handelen van de leerkrachten van de Johan Frisoschool van voldoende niveau, maar tijdens de lesobservaties bleek dat schoolbreed niet alle elementen van een goede instructie geborgd zijn. Zo is niet altijd duidelijk wat het doel van de les is en hoe de activiteiten daaraan bijdragen. De school heeft in haar visiedocument ook opgenomen dat zij het belangrijk vindt dat leerlingen kunnen samenwerken. In een enkele les zijn wel coöperatieve werkvormen gezien, maar er waren ook veel 'gemiste kansen' om leerlingen samen te laten werken.

Niet in alle lessen is zichtbaar dat er een adequate afstemming is op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen; de lessen zijn voornamelijk klassikaal ingericht. Ook viel op dat er geen doorgaande lijn is in het gebruik van ondersteunende materialen, zoals bijvoorbeeld de 'wisbordjes'. Hulpmiddelen als wisbordjes kunnen ook het tempo in de lessen verhogen. Ondanks deze verbeterpunten zijn de leerlingen actief en betrokken bij de les en de leerstof.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat		•	

Schoolklimaat

Een veilige school

De Johan Frisoschool heeft haar veiligheidsbeleid op orde. Er is een integraal veiligheidsbeleid, incidenten worden geregistreerd en besproken, de school monitort halfjaarlijks de sociaal-emotionele ontwikkeling en het welbevinden van de leerlingen en er is een vertrouwenspersoon. Uit het gesprek met de leerlingen blijkt dat zij zich veilig en gekend voelen, en dat leerkrachten snel en adequaat handelen bij ongewenst gedrag. De ouders bevestigen dit beeld.

De school gebruikt de Kanjermethode en alle leerkrachten zijn gecertificeerde kanjertrainers. De school hanteert ook de Kanjergedragsregels, hoewel die niet in alle groepen zichtbaar zijn. In sommige, maar niet alle, groepen zijn ook nog 'eigen' afspraken gemaakt.

Leerkrachten en leerlingen gaan respectvol met elkaar om.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten zijn van een voldoende niveau

In de afgelopen drie jaar lagen de eindresultaten één maal (2016) onder de ondergrens die de inspectie hanteert voor vergelijkbare scholen en tweemaal (2014 en 2015) boven die ondergrens. Daarmee zijn de eindopbrengsten van voldoende niveau. Dit staat wel in contrast met het vorige bezoek (in 2011), toen de eindresultaten van de school driemaal boven de bovengrens lagen.

De tussentijdse resultaten beoordelen we niet, maar het algemene beeld is positief.

De school heeft geen doelen geformuleerd voor andere ontwikkelingsgebieden dan taal en rekenen.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur		•	

Kwaliteitszorg en ambitie

De kwaliteitszorg is van voldoende kwaliteit, maar de kwaliteitscultuur kan naar een hoger niveau

Op bestuursniveau is vastgelegd aan welke eisen het systeem van kwaliteitszorg dient te voldoen. In het schoolplan 2015-2019 is dit verder uitgewerkt en staat beschreven hoe het onderwijsleerproces en de opbrengsten worden geëvalueerd en hoe personeel, leerlingen en ouders worden bevraagd op hun tevredenheid. Deze gegevens zijn geanalyseerd en dit leidt tot een meerjarenplanning van de verbeteronderwerpen. In het jaarplan zijn deze verbeteronderwerpen verder uitgewerkt. De kern daarbij is dat de school zich wil ontwikkelen tot een meer professionele leergemeenschap (PLG). Aan deze brede intentie wordt in het jaarplan ook breed invulling gegeven en daardoor ook te veel in algemene termen. Het is daardoor ook lastig om de voortgang in die ontwikkeling te monitoren en te bepalen of de activiteiten ook daadwerkelijk effectief zijn. In het kader van de PLG organiseert de school zowel team- als individuele scholingen, zijn er vorig schooljaar collegiale consultaties geweest en is er binnen het team breed draagvlak voor de intentie de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Over de wijze waarop is men het echter niet altijd eens. Hoewel

de school haar visie op onderwijs heeft beschreven, is niet altijd duidelijk wat de specifieke invulling daarvan is en wat de stip op de horizon is. Er is relatief veel ruimte voor individuele leerkrachten om daar zelf inhoud aan te geven en op veel punten ontbreekt een schoolbrede doorgaande lijn.

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Johan Friso. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Na afloop van het kwaliteitsonderzoek heeft er een feedbackgesprek plaatsgevonden. In dit gesprek heeft de inspecteur zijn bevindingen toegelicht en onderbouwd. Wij kunnen ons hierin vinden. We hebben gewaardeerd dat er voldoende ruimte was om ook onze eigen visie naar voren te brengen. Door het gesprek hebben wij aangrijpingspunten om met elkaar in gesprek te gaan om de kwaliteit op de school te verbeteren. Dit betekent dat we de komende tijd met elkaar zullen overleggen hoe de onderwijsinhoudelijke - en pedagogische visie binnen de school duidelijker en specifiekere te maken voor een goede doorgaande lijn. Er komt een concreet antwoord op de volgende vragen: Waar willen we staan aan het eind van de schoolplanperiode? Wat betekent dit voor de dagelijkse praktijk van ons onderwijs? Welk gedrag hoort daarbij? Hoe houden we elkaar daar scherp op?

Onze ambitie is om een professionele lerende organisatie te zijn. Het belang van zelfreflectie en het hebben van een lerende houding is nog eens benadrukt. We gaan op zoek naar mogelijkheden om collegiale consultatie en intervisie vaker toe te passen.

Ons onderwijsaanbod bekijken we kritisch, want leerlingen geven aan dat sommige kinderen uit hun groep wel moeilijker werk aan zouden kunnen.

Het is fijn om te horen dat leerlingen de school als veilig ervaren en vertellen dat leerkrachten adequaat handelen bij bv pesten. Fijn om te horen dat ouders aangeven dat hun kinderen graag naar onze school gaan. We doen ons best om de komende jaren deze positieve feedback vast te blijven houden.